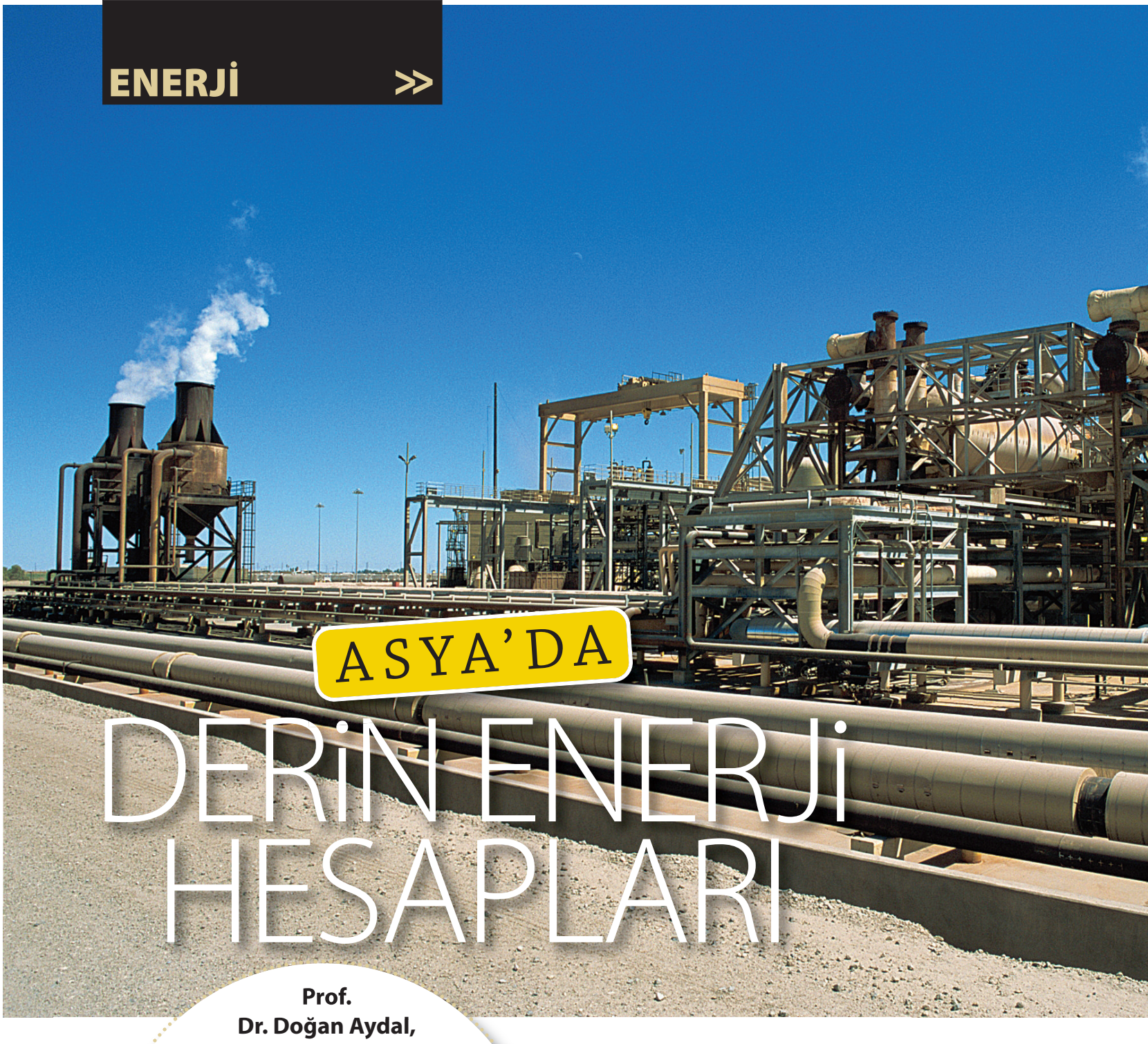

ASYA'DA

DERİN ENERJİ HESAPLARI

Prof. Dr. Doğan Aydal, Türk Cumhuriyetlerinin petrol ve doğal gaz bakımından dünyanın önemli yataklarına sahip olduklarını ancak her ülkenin kendine has dengeleri, zorlukları ve problemleri olduğunun unutulmaması gerektiğini belirterek **Türkmenistan, Rusya, Kazakistan, Çin ve Özbekistan özelinde yeniden şekillenen ekonomik yapıyı enerji konusu bağlamında irdeliyor.**

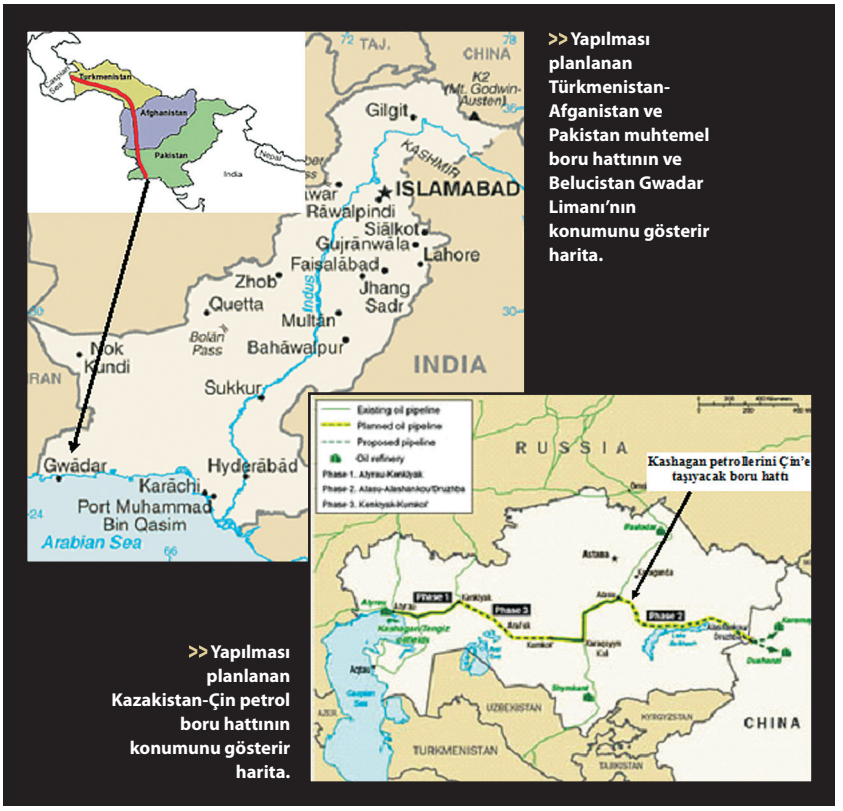
Türkmenistan, Rusya, Kazakistan, Çin ve Özbekistan özelinde bölgedeki enerji hesaplarını, bölgedeki değişen dengelerin ne tür sonuçlara yol açtığını ve bizi etkileyecek yönleri üzerine Ankara Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Doğan Aydal sorularımızı yanıtladı.

Türkmenistan, petrol ve doğal gaz zenginliğine rağmen hâlâ neden sıkıntı çekiyor?

Türkmenistan, petrol ve doğal gazını sadece Rusya'ya değil, normal olarak, satabildiği her yere satmak istiyor. Bu sebeple Türkmenistan, İran Boru Hattı'na bağlanmış ve Türkiye'ye uzanmak istemiştir. Türkmenistan'ın eski Cumhurbaşkanı Sefer Murat Türkmenbaşı bu yönde çok çaba göstererek, Türkiye'ye piyasa şartları altında gaz vereceğini de taahhüt etmesine rağmen, Türkiye'nin o dönemdeki Enerji Bakanlığı yetkilileri tarafından tutulmayan sözleri anlamakta çok zorluk çekmiştir. (Bu konuda detaylı bilgi "Maden Savaşları" isimli kitabımda yer alıyor.) Rus-

Röportaj: **Gülder Demir**

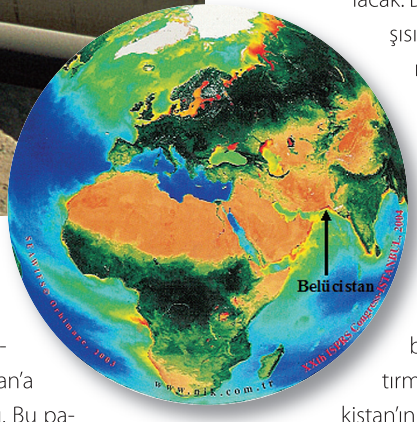
>> Yapılması planlanan Türkmenistan-Afganistan ve Pakistan muhtemel boru hattının ve Belucistan Gwadar Limanı'nın konumunu gösterir harita.

>> Yapılması planlanan Kazakistan-Çin petrol boru hattının konumunu gösterir harita.

ya ile tekrar masaya oturmak mecburiyetinde kaldı. Sonuçta da 12 Mayıs 2007 tarihinde Rusya ile yeni bir gaz antlaşması daha imzalandı. Bu antlaşma, sadece Rusya ve Türkmenistan arasında değil, Kazakistan tarafından da imzalandı. Bu antlaşmaya göre, Hazar bölgesindeki petrol ve gazların önemli bir bölümü Rusya üzerinden Avrupa'ya ulaştırılacak. Bu antlaşma, doğrusunu söylemek gerekirse, Rusya'nın sadece ABD karşısında değil, AB karşısında da kazandığı önemli bir zafer oldu. Ruslar, bin metreküp gaz karşılığı Türkmenlere verdiği rakamı 100 dolar, kendi fiyatını da yaklaşık 400 dolar artırarak, faturayı kullanıcılara fazlasıyla kesmiş oldu.

Enerji satışı bakımından sadece Rusya'ya bağlanmak istemeyen Türkmenistan ne yapabilir?

Türkmenistan, Hazar kıyısında ve ülkenin doğusunda bulduğu yeni yataklar için yeni pazarlar arayışında. Özellikle ülke doğusundaki Charjow'da bulduğu yataklar çok önemli boyutlarda. Türkmenistan, bu yataklardan elde edeceği petrolü ve doğal gazı iki şekilde pazara ulaştırmayı planlıyor. Bunlardan ilki, Afganistan ve Pakistan üzerinden geçip, Pakistan'ın Belucistan bölgesinin Pasifik kıyısındaki Gwendar Limanı'na ulaşacak bir boru hattı yapmak istiyor. Bu hat üzerinden gaz gönderilebilse, ek bir hat ile Pakistan ve bağlantılı olarak Hindistan'a da gaz verilebilecek. Dolayısıyla Türkmenistan ekonomik olarak çok rahatlayacak. Bu maalesef sadece Türkmenistan'ın hesabı ve şimdilik hayal gibi gözüküyor. Zira hem Afganistan'ın hâlâ çok karışık olan politik durumu, hem de denize ulaşacağı Belucistan bölgesinin yakında karışacak olması, bu projeyi şimdilik rafta tutuyor. Pakistan'ın dört eyaletinden biri olan Belucistan'da petrol bulunması ihtimali çok yüksek. Uydu görüntüleri de bunu doğrular nitelikte. Görüntülere dikkatle bakılırsa, tıpkı diğer petrol yatakları gibi eski okyanusların kenar kuşağında Afrika ve Asya'daki benzer ortamlar olduğundan petrol bulunma ihtimali çok yüksek görülüyor.

>> Belucistan'ın uydu görüntüleri üzerindeki konumu.

ya, kendisi bin metreküp gazı, Türkiye dâhil bütün alıcılara 120 dolardan sattığı dönemde, gazı aldığı Türkmenistan'a ise sadece 50 dolar veriyordu. Bu paranın çok büyük bir kısmını hâlâ mal olarak (barter antlaşmasıyla) veriyor. Aradan geçen yıllarda Türkmenbaşı beklenmeyen bir şekilde öldü (!) ve ülkenin başına, yardımcısı Gurbanguli Berdi Muhammedov geldi. Muhammedov, daha sonra yapılan yasal seçimi de kazanarak ülkenin ikinci cumhurbaşkanı oldu. Batı istikametine doğru gidecek bir boru hattından ve özellikle Türkiye'den bekledikleri ilgi, destek ve siyasi gücü göremeyen Türkmenler, istemeseler de Rus-

Bu bölgenin bir talihsizliği de İngilizler tarafından boşaltılırken, şuurlu olarak, Pakistan, İran ve Afganistan arasında üçe bölünmüş olması. Bölgede olaylar 2009 Ekim ayında başlatılmış ve 14 ayrı olayda 500'e yakın kişi hayatını kaybetmiştir. Olaylar duracağa da benzemiyor. Bu hattın fizibilite çalışmaları yapılmakta ama gerçekleşmeye başlandığı andan itibaren, her üç ülkede de şimdi aklınıza bile gelmeyen çok farklı problemlerin çıkacağından emin olabilirsiniz. Çok yakında ABD, AB, İsrail ve hatta Hindistan destekli "Belucistan kurtuluş hareketi"nin başlatılması, Belucistan kurtulduktan (!) sonra da bu bölgedeki petrollerin Batı şirketlerinin kullanımına sunulması sürpriz olmamalı. (Harita I)

Türkmenistan'ın kullanabileceği diğer hat ise Kazakistan üzerinden Çin'e giden boru hattına bağlanması (Harita II). Bu hat da çok uluslu ve çok problemli bir hat ama Afganistan-Pakistan üzerinden giden hata oranla daha güvenli ve yapılabilir durumda. Ayrıca proje, enerji eksikliği bulunan Çin tarafından da destekleniyor.

Bölgede devasa topraklara sahip Kazakistan rahat mı?

Maalesef hayır! Bölgede dev gibi duran ama gerçekte zavallı bir konumda olan ve Rusya'nın pençeleri arasında sıkışmış bir halde yaşamaya çalışan bir diğer ülke de Kazakistan. Öyle bir ülke düşünün ki, Türkiye'nin dört misli büyüklüğünde, 2 milyon 727 bin kilometrekare araziye sahip olsun. Öyle bir ülke hayal edin ki, çok büyük petrol, doğal gaz ve değerli maden yataklarına sahip olsun. Böyle bir ülkenin açık denize serbest bir çıkışının olmaması ne büyük bir talihsizliktir bilemezsiniz. Böylesine devasa topraklara sahip bir ülkenin nüfusunun da çok olduğu düşünülür veya beklenir. Ancak Kazakistan'ın büyük bir talihsizliği de nüfusu ile ilgili. Koca bir ülke ve sadece 16 milyon nüfus ve bu nüfusun yaklaşık 5 milyonluk bir kısmı Rus. Bu yetmezmiş gibi, ülkeye özellikle Stalin döneminde sürülerek gelmiş, meşhur Gulag işçi kamplarında hayatlarından bezmiş Alman, Ukraynalı, Beyaz Rus, Azeri, Ahıska Türkü, Koreli, Moğol, Uygur, Çeçen Yunan, Musevilerin çocukları ve diğer etnik unsurlardan oluşan ve bu kamplarda ölenlerden arta kalan yaklaşık 3 milyonluk bir nüfus. Bağımsızlıktan sonra, kendilerini bu ülkeye ait kabul etmeyen Almanların Almanya'ya, Rusların Rusya'ya, Yunanlıların Yunanistan'a büyük kalabalıklar halinde göç ettiği görülüyor. Nüfusu daha da azalan Kazakistan, yurt dışında, özellikle Rusya, Çin ve Moğolistan'da bulunan Kazakların Kazakistan'a geri dönüşü için önemli teşvik programları uygulamış ve bir ölçüde de başarılı olmuştur. Kazakistan'ın ilk bakışta gözükmeyen ancak yakında başına bela olacak problemlerinden biri de erkek nüfus azlığı. Kadın nüfusunun fazlalığı daha çok Çinlilerin dikkatini çekmiş olmalı ki, özellikle iki ülkenin sınırı boyunca Çin-Kazak evlilikleri artış gösteriyor. Yakın bir zamanda Kazakistan içindeki Çinli nüfusunun çok artacağı tahmin ediliyor. Alada dağların (Alatau) gölgesinde dolaşırken bizzat şahit olduğum bu evliliklerin, Kazakistan'ın başına bela olması sadece zaman meselesi. Çin'in bunu bir devlet politikası olarak da teşvik ettiği biliniyor. Kazakların Çin'den korkuları o şekilde görünür hale gelmiş ki, Çin sınırına yakın olan başkentini dahi taşımak mecburiyetinde kalmış. Kazakistan'ın başkentini değiştirip ülkenin kuzeyinde bulunan küçük bir step kasabasını Astana'yı yeniden başkent olarak inşa etmesinin altında yatan diğer sebep ise ülke kuzeyindeki Rus nüfus fazlalığı ve Rusların ülke kuzeyine göz dikmiş olması. Kazakistan, bu manevra ile hem ülke kuzeyine Kazak nüfusu kaydırmış, hem de ani Çin müdahalesine karşı başkentini sınırdan uzaklaştırmış oluyor. Yani Kazakistan, Türkiye'den baktığımızda aklımıza bile gelmeyecek dertlerle uğraşıyor.

Bütün bu gerçeklere bir de Kazakistan halkının inancındaki farklılığı da eklerseniz, ortaya başka soruların çıkması da büyük ihtimal. Nüfusunun % 47'si Müslüman, % 43'ü Rus Ortodoks kilisesine mensup Hı-

mevsimlerinde, pompaların sık sık arızalanması ve boruların tıkanma ihtimali de çok yüksek. Bütün bu olumsuz şartlara rağmen Kazakistan, bu boru hattı ile içinde bulunduğu siyasi cendereden kurtulmaya çalışıyor. Malını satmak için bu kadar uzun yolu göze alması garip görünse de, Kazakistan alternatiflerini çoğaltmak ve 2011 yılına kadar bu projeyi bitirmek istiyor.

Orta Asya'daki bu petrol işine, bir de Çin penceresinden baktığımızda karşımıza nasıl bir tablo çıkıyor?

Endüstrisi çok ilerlemiş olan ve son yıllarda dünyaya meydan okuyan Çin bile, enerji eksikliği sebebiyle çeşitli korkular yaşadığından, ulaşabildiği her yerden Çin'e petrol getirmeye çalışıyor. Başta çeşitli Afrika ülkeleri olmak üzere dünyanın her tarafından birçok ülke ile ortak petrol araştırmaları yapıyor. Çin bu petrol açlığı sebebiyle, piyasa fiyatlarının çok üstünde olmasına rağmen, Petrokazakhstan firmasını satın almış ve bu sözleşmenin bir parçası olarak kurduğu KazMunaiGas firmasının da üçte bir hissesini Kazak hükümetine tabir uygunsa "yüz görümlüğü" olarak hediye etmiştir. Her iki ülke anlaştı ve Atasu-Alatau (Aladağ) boru hattında her şey tamam diye düşünüyorsanız aldanırsınız. Zira işin bir de Hazar'daki Kashagan bölgesinde, su altında bulunan petrolü çıkartma kısmı var. Bu bölgedeki petrol ağır ve kış aylarında çok yoğunlaşmasının yanı sıra, zehirli hidrojen sülfürce çok zengin bir yatak olarak tanımlanıyor. Ne yazık ki Kazakistan'ın da, Çin'in de elinde bu tür bir ortamda araştırma ve sondaj yapacakları bir teknolojileri yok. Bunun bir diğer anlamı da her iki ülke, istemeseler de Batılı ülkelerin elindeki teknolojiye ihtiyaç duyacak. Bu bölgede su altı araştırma, sondaj ve petrol çıkarma işlemleri İtalyan ENI firması yönetiminde bulunan çok uluslu Agıp KCO adlı bir konsorsiyumun elinde. Bu firmanın, Nabucco projesi taraflısı olduğu da biliniyor. İşte bu firma, Batının koyacağı herhangi bir ambargoda, bu hattan petrol pompalanmasını hemen durduracağı uzak bir tahmin de değil. Yani, koskoca Çin'in bu bölgedeki ipi de, maalesef bir İtalyan firmanın elinde olacak. Ne kadar karışık hesaplar değil mi?

ristiyan olan Kazakistan sizce uluslararası platformlarda nasıl davranmalı? "Aşağı tükürsen sakal, yukarı tükürsen bıyık" özdeyişi buraya ne kadar da uyuyor değil mi? Bu haldeki bir Kazakistan'ın, Rusya'ya kafa tutabilmesi, bir kurtarıcı gibi kenarda bekleyen ABD'yi kızdıracak herhangi bir projenin içinde olabilmesi mümkün mü? İşte bu yüzden Kazakistan petrol ve/veya gazının, Türkmenistan gazı ile beraber, İran üzerinden Türkiye'ye gelmesi şimdilik (!) mümkün değil. Peki, ince bir ipte yürümeye çalışan Kazakistan, hem Rusya'yı üzmeyecek, hem ABD'yi üzmeyecek, hem de kendi malına alternatif pazarlar nasıl bulacak? Sahi bu nasıl olacak? İşte Kazak Cumhurbaşkanı Nursultan Nazarbayev'in başarmaya çalıştığı da bu. Bir yandan Rusları memnun eden Kazakistan, diğer yandan da ABD ile arayı sıcak tutmak için Chevron şirketiyle Tengiz Chevroil şirketini kurup Tengiz yataklarından pay (!) veriyor. Hazar Denizi'nin kuzeyinde bulunan Kashagan yataklarında üretilen petrolün bir kısmını borular ile Çin'e götürecek. Bu kadar uzun mesafeden petrol taşımak zor olduğu gibi, bu bölgedeki petrolün içindeki parafin miktarının yüksek olması sebebiyle akışkanlığı da düşük oluyor. Kazak bozkırlarındaki uzun kış

> "Kazakistan, bu boru hattı ile içinde bulunduğu siyasi cendereden kurtulmaya çalışıyor ve alternatiflerini çoğaltarak 2011 yılına kadar **Kazak-Çin boru** hattını bitirmek istiyor."
>
> **PROF. DR. DOĞAN AYDAL**
> Ankara Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi

Bütün bu tablo içinde Özbekistan ne durumda?

Geleceğin petrol, doğal gaz ve altın zengini bir ülkenin şehirleri, bütün mevcut nüfusu ile beraber bir başka ülkenin sınırları içinde bırakılırsa, uzun vadede farklı ayrışmaların olması kaçınılmaz oluyor. Tamamına yakını Tacik olan Semerkant ve Buhara şehirlerinin Özbekistan sınırları içinde bırakıldığını bölge ile ilgilenen hemen herkes biliyor. Tipik Rus taktiği! İşte bu yanlış karar, zamanla başka yanlış sonuçları da peşinden getiriyor. Ülkede, Semerkant, Taşkent ve Fergana klanları (çete, teşkilat, mafya artık ne derseniz) oluşmuş ve ülkeden parsa toplamanın değişik tekniklerini uygulamaya başlamışlar. Her klan, etkili olduğu bölgede zenginleşen işyerlerinden, ihalelerden ve arsa değer artışındaki ranttan pay almaya başlamış. İşlerin boyutları büyüdükçe klanların hedefi de değişmiş, daha büyük uluslararası ihalelere göz koymaya başlamışlar. Hükümete yakın olmadan işlerin rahat yürütülemeyeceğini gören klanlar, etkili, yetkili makamlara adamlarını getirebilmek için her yolu kullanmaya başlar. Zenginlerin parası, makamların ele geçirilmesi için kullanılır. Makama oturan kişi de, kendini makama taşıyan zengini, daha da zenginleştirmek için, geldiği makamın yetkilerini sonuna kadar kullanır. İşin basitçe işleyiş biçimi budur. Ülkeyi ele geçirmek için tek klanın gücünün yetmeyeceği görüldüğünden Taşkent ve nispeten daha küçük ve etkisiz Fergana klanları birleşerek hareket etmeye başlar. İşte Özbekistan'daki olayları hızlandıran sebeplerden biri de budur.

Bu arada Cumhurbaşkanı İslam Kerimov'un bu klanlar arasında zaman zaman değiş-

şen tercihleri de, ülkedeki gidişatı doğrudan etkileyen en büyük faktör olmuştur. Ülke başına geldiği zaman Semerkant klanının büyük ölçüde desteğini gören İslam Kerimov, zaman içinde Semerkant klanının kendisine sıkıntı oluşturduğunu görür. Özbekistan'ın Rusya'dan ayrılması esnasında Kerimov'a en büyük desteği Semerkant klanı başkanı olan İsmail Jurabekov vermiş ve bu desteği karşılığında da 1999 yılına kadar başbakan yardımcılığı görevinde tutulmuştur. Kerimov, kendi iktidarının sürmesi için, Taşkent klanı ile Semerkant klanını dengede tutmanın iyi bir siyaset olacağına karar vermiştir. Ancak bu kararı bile büyük çalkantılara sebep olmuştur. İslam Kerimov, 1999 yılında İsmail Jurabekov'un ayrılmasını isteyince, Jurabekov görevinden istifa eder. İstifa eder, etmesine de, meydanı İslam Kerimov'a da bırakmaya niyeti yoktur. Taşkent şehrinde bombalar patlamaya ve polisler ölmeye başlayınca, İslam Kerimov ani bir dönüş yapar ve Jurabekov'u Cumhurbaşkanlığı danışmanlığına getirir. Semerkant klanı dediğini yaptırmış ama Kerimov da ileride uygulayacağı hayati bir kararı almıştır; artık tek klana güvenerek ülkeyi yönetmekten vazgeçecek, her iki klanı güç bakımından dengede tutacaktır. Bu düşüncesini de hemen uygulamaya başlar.

Bu arada, 4 Nisan 2005'te, Kırgızistan'da polis şeflerinin yönetiminde gerçekleşen iç savaş, Özbekistan Cumhurbaşkanı İslam Kerimov'u çok etkiler. Ülkede geçmişten beri görev yapan ve kendisine karşı ihtilal yapacağından şüphelendiği kim varsa görevden alır. Bu operasyon çerçevesinde, Savunma Bakanı Kadir Gulyamov'u, İçişleri Bakanı Zakir Almatov'u, Genelkurmay Başkanı İsmail Ergashev'ı ve doğu bölgesi askeri birlikler komutanı Kasımali Akhmedov'u da görevlerinden alır. Bu arada bir temel uygulamasını da değiştirir ve yıllardır Semerkant klanının hegemonyasında olan İçişleri Bakanlığı'na Taşkent klanından tayin yapar. Ülkede dengeler yine allak bullak olmuştur ama İslam Kerimov yine baştadır. Bu kadar çok kişi görevden alınınca, Kerimov'un çevresinde dost diyeceği kişi sayısı çok azalmış, göreve gelen kişiler de, uzun vadede İslam Kerimov'a güvenemez olmuşlardır. Artık sık sorulan soru şudur; Nereye kadar? İslam Kerimov, ülkede mevcut bütün petrol, gaz ve telekomünikasyon işlerinin başına kızı Gulnare Kerimova'yı getirir. Bu sektörde de rüşvet iddialarının ardı arkası kesilmemekte ve doğruyu bilme şansı ise pek mümkün görülmüyor. Ancak uluslararası raporlara göre en çok rüşvet verilen ülkeler sıralamasında Özbekistan 179 ülke içinde 4. sırada bulunuyor. Bu sıralama bile, ülkenin içinde bulunduğu vahim durumu tek başına anlatmaya yetecek bir başka delil oluşturuyor.

Tabii bütün bu olaylar olurken ABD, AB, Rusya ve Çin gibi büyük güçler kenarda durup olanları seyretmiyordur.

Her ülkenin kendine göre hesabı ve iç politikada yardım ettikleri kişiler var. SSCB baskısından kurtulur kurtulmaz ABD'ye ve AB'ye yaklaşan Özbekistan, önceleri bu ülkelerden oldukça iyi yardımlar alır. Yarım milyar dolar yardımı ABD'den alır almaz, kapılarını ardına kadar bu ülkeye açan Özbekistan, ABD'ye Güney Özbekistan'daki Karşı-Hanabad'da bir de askeri üs verir. New York'taki İkiz Kuleler 2001 yılı Eylül ayında saldırıya uğrayıp yıkılır. Suçlu hazırdır; El Kaide. El Kaide bahanesi ile Afganistan'a giren ABD için Özbekistan'da bir üsse sahip olmak, Asya'ya yerleşim için ikinci büyük adım olmuştur. ABD bir ülkeye girdiği zaman, adı çok masum olan birkaç derneğin de ülkeye girmesi kaçınılmaz olmaktadır. Bunlar, her ne kadar ABD hükümeti ile bağlantılı olmayan, hükümet kontrolünde olmayan kuruluşlar (None Govermental Organisation) deniliyorsa da bunlara inanılmadığını ABD de biliyor. American Bar Association ve Winrock International adlı kuruluşlar gibi isimler altında, Özbeklere yardım (!) etmek için son hızla ülkeye giren NGO'lardır. Ancak Kerimov, SSCB dönemindeki yağmurdan kurtulayım derken, daha büyük ve daha profesyonel bir fırtınaya yakalandığını önce anlamamıştır. Ülkede karışıklıkların çok artması, Andican olayları ve George Soros'un renkli-çiçekli ihtilalleri, İslam Kerimov'da büyük bir korkuya yol açar. Kerimov, daha fazla vakit kaybetmeden, 2005 yılı Temmuz sonunda ABD üssünü kapattığını ilan eder ve boşaltmaları için 180 gün süre verir. Kerimov, ABD'den gelecek muhtemel bir reaksiyona, tehlikeye karşı da, Kasım 2005'te Vladimir Putin ile buluşup, ittifak, dostluk ve ticaret antlaşması imzalar. American Bar Association'ı, Nisan 2006'da ve Winrock International adlı kuruluşu da 26 Temmuz 2006'da kanun dışı ilan edip, mahkeme kararıyla kapattırır.

Özbekistan'ı kaybettiğini gören ABD, Kerimov ile tekrar yakınlaşmak için çeşitli yollar arar. Bu arada hiç aklınıza bile gelmeyecek bir kurum, UNESCO devreye

sokulur. UNESCO, Kerimov'a, Özbekistan'daki tarihi bina ve kültürü koruduğu için büyük bir ödül verir. Ne kadar komik değil mi? Adamcağıza bir yıl cani etiketi yapıştır, ilişkini kes, ceza vermeye kalk, sonra gel ödül ver. Ne garip bir dünya!

Dünyada petrol miktarı azalırken fiyatlar neden yükselmedi?

Bazen anlamsız gelişmeler olur, mesela petrol fiyatlarının çok düşmesi gibi. Doğal gaz fiyatlarının son on yılda % 400 artmasına karşılık, petrol fiyatları geçici bir dönem yükselmiş ancak tekrar çok düşük seviyelere inmiştir. OPEC ülkeleri, üretimlerini belli bir seviyede tuttuklarına göre, petrol fiyatlarındaki bu düşüşün başka bir sebebi olmalı. Türkiye gibi petrol ithal eden bir ülkenin vatandaşı iseniz bu düşüşe sevinirsiniz. Dış ülkelere ödeyeceğiniz döviz çıktısı azalmış ve ülkeniz belirgin bir rahatlığa kavuşmuştur. İnsan ülkesi adına tabiî ki sevinir. Ama gerçek nedir? Neden petrol fiyatları düşmüştür? Yeryüzünde bulunan petrolün tükenmekte olduğu, yeni bulunan kaynakların çok düşük rezervlere sahip olduğu, mevcut kuyulardaki verimin düştüğü herkesçe biliniyor. O halde nasıl oluyor da petrol fiyatları bütün tahminlerin aksine baş aşağı gidiyor?

Petrol fiyatlarının yüksek olması öncelikle kimlere yaramakta bir bakalım. Başta Arap ülkeleri olmak üzere çoğu Müslüman olan İran, Nijerya ve Orta Asya ülkelerine. Bu ülkeler dışında Rusya, Venezuela da bu pastadan önemli pay kapan ülkelerden biri. Bu ülkeler petrol fiyatlarının yükselmesi ile ekonomik olarak çok güçlendi ve dünyada para kazanan ne kadar önemli şirket varsa, hisse senedi alarak ortak oluyor. Petrol fiyatlarının artması bu ülkeleri çok daha güçlü hale getiriyor. Şimdi siz bu servetlere sahip olmayan ülke olsanız ne yaparsınız? Güçsüz ülke iseniz zaten yapacağınız bir şey yok ama güçlü bir ülke iseniz veya CFR gibi merkezi bir güç içinde önemli konumda iseniz yapacağınız çok şeyler olabilir. (CFR ile ilgili olarak "Petrolsüz Dünya" adlı kitabıma lütfen bakınız.) Yeni yüzyıl için "düşman" kabul edilen Müslüman ülkeler elindeki bu önemli silahı değersiz hale getirir, bu ülkelerin ekonomik olarak güçlenmesini engellersiniz. Mesela, İran, Venezüella artık eskisi kadar güçlü hissetmemeye başlar. Önemli finansal kapitale sahip diğer Müslüman ülkelerin geliri azaldıkça yatırımlarını durdurmaya ve paraları elde tutmaya başlarlar. Oynanan oyunu kendileri kurgulamadıklarından hiçbir şey yapmadan beklerler. Artık senaryonun ikinci safhasını devreye sokma zamanı gelmiştir. Elde bulunan yazılı ve görsel medya desteği ile "Küresel Kriz" olduğunu sürekli konuşmak ve bütün dünyada panik yaratmak. Bütün önemli şirketlerin hisse değerleri düşmeye ve dolar, euro ve sterlin başta olmak üzere CFR tarafından kontrol edilen bütün paraların değeri aniden yükselmeye başlar. Hangi paranın yükseltilmesi gerektiği konusunda anlaşmazlık varsa önce altın fiyatlarını düşürür sonra ani bir kararla dünya altın rezervinin üçte birini IMF aracılığı ile toplarsınız. Daha sonra altının ons fiyatını (31,1 gr) 300 dolar seviyelerinden bin 400 dolar seviyelerine çıkarır, oturduğunuz yerden milyarlarca dolar kazanırsınız. Yatırımlar durur, ani değer kayıplarına dayanamayan şirketler batma noktasına gelir. İşsizlik başlar, toplumsal baskı başlar. Şirketlerin değeri beşte biri, onda biri fiyatına inince de, elinde büyük paralar bulunan ve bu işi kurgulayan merkezler, bu tip ülkelere büyük bir kurtarıcı edasıyla gelirler. Aslında çok değerli olan, ancak bu tip manipülasyonlar ile değeri çok düşürülen bütün önemli şirketleri satın alırlar. Bırakın diğer dünya ülkelerini, Türkiye'de birçok defa borsa nasıl tepetaklak gitti ve şirketler nasıl battı diye de düşünmeyin artık! Bir zamanlar 10-20 milyar dolar seviyelerinde fiyat biçilen Telekom gibi çok önemli şirketlerimizden birinin nasıl ucuza gittiğini herhalde anlamaya başlamışsınızdır. Petrol Ofisi, Tüpraş, Sümerbank, Demir Çelik şirketleri gibi dev şirketlerimiz yok fiyatına nasıl gitti, bileniniz var mı?

Bu mali operasyonlardan Rusya etkilenmiyor mu?

CFR'nin gözükmez üyesi olduğuna inandığım Rusya'ya hiçbir şey olmuyor. Orta Asya Cumhuriyetleri üzerindeki hükümranlığı aynen devam ediyor. Hatta 1991'de hürriyetlerine kavuşan bu ülkeler, birer birer Rusya'nın kucağına doğru zorla itilmeye çalışılıyor. Doğal gaz fiyatları 400 dolar seviyesine boşuna getirilmemiş, Rusya'nın petrol fiyatlarının düşürülmesi ile uğrayacağı bütün kayıpları telafi edilmiştir. Siz de hâlâ ABD, AB ve Rusya birbirlerine rakip veya düşman ülkeler gibi düşünüp duruyorsunuz değil mi? Satranç tahtası üzerindeki bütün yeni ekonomik hesapların, Çin ve muhtemel müttefikleri (İran, Hindistan ve muhtemel bazı Müslüman ülkeler) ile ABD, AB ve Rusya arasında geçeceğini anlamaya başladık sanırım...